

ги прашали да мжчатъ и трепятъ собствения си народъ.

Турчинътъ се носѣлъ гордо, като победителъ; винаги билъ хубаво облѣченъ съ широки нови дрехи, въоръженъ отъ глава до пети; на широкъ поясъ затѣквалъ ножове и пищове, украсени съ разни висулки; игленка пушка — презъ рамо. Той приказвалъ високо, кашлелъ буйно, стѣпвалъ напето съ подковани кундури или, възседналъ на конь, добре оседланъ, препускалъ по града, селото или въ полето, въртѣлъ въ ржка лжкообразна сабя, гърмѣлъ съ пищовитѣ си, които блѣщали на пояса му въ сребро и злато. Така той всѣва страхъ и трепетъ на робитѣ българи.

А, българитѣ, сиромашкитѣ, щрапали кротичко; нѣмали право да се облѣкатъ съ зелени, червени, шарени или блѣскави дрехи; нѣмали право да обуватъ подковани обуца, нито ботуши и да тропатъ съ тѣхъ по градскитѣ калдѣрми. Ако тѣ направятъ това, о, турчинътъ не може да търпи! Той скоква, зима отъ българина обущата и го набива съ тоягата си. Ако българинътъ рече да се запази и възпротиви, турчинътъ измѣква отъ пояса си ножа или пищова и убива смѣлиятъ момъкъ на срѣдъ пжтя. Затова нѣмало ни сждъ, ни наказание.

Турцитѣ били правовѣрни, мусулмани, а българитѣ били гяури (невѣрни), *рая* (стадо). За себе си турцитѣ казвали, че били създадени отъ Бога да господаруватъ, да заповѣдватъ, да се хранятъ на господо, да не работятъ, да не плащатъ данъци, а българитѣ били създадени да слугуватъ на господаря си, да му работятъ земята, да плащатъ на бея и на султана голѣми и много данъци, да слушатъ покорно, да се обличатъ скромно и просто, да обу-